

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/10/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212200500
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hušeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4212200500.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, zastúpená konateľom a advokátom Mgr. Tomášom Kušnírom, proti žalovanému: G. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., W. ul. XXX/XX, občan J. republiky, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zastúpený HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, zastúpená konateľom a advokátom JUDr. Rudolfom Priečinským, o zaplatenie sumy 699,67 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 13C/142/2012-51 zo dňa 01. augusta 2012 v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa zaviazal žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa zaviazal žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania **n e n í t a k**, že vedľajšiemu účastníkovi na strane žalobcu sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

Žalobcovi sa **n e p r i z n á v a** náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie zastavil. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Žalobcu zaviazal povinnosťou zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania vo výške 159,17 Eur, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Zároveň žalobcovi po právoplatnosti uznesenia vrátil zaplatený súdny poplatok za návrh v sume 34,87 Eur prostredníctvom Daňového úradu Bratislava. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podaním doručeným súdu prvého stupňa 13.01.2012 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 699,67 Eur spolu s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 360,12 Eur od 04.02.2011 do zaplatenia. Dňa 08.06.2012 Spotrebiteľské združenie OSA oznámilo súdu svoj vstup do konania ako vedľajší účastník na strane žalovanej a súčasne vznieslo námietku premlčania. Následne žalobca prípisom zo dňa 16.07.2012 oznámil súdu prvého stupňa, že berie svoj návrh v celom rozsahu späť a žiada konanie zastaviť s tým, že mu bude vrátený súdny poplatok. Súd prvého stupňa s poukazom na ustanovenie § 96 ods.1 OSP konanie zastavil. Súd prvého stupňa vrátil žalobcovi súdny poplatok za návrh podľa § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb., ktorý vrátil krátený o 6,63 Eur, t.j. v sume 34,87 Eur. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 2 veta prvá OSP dôvodiac, že žalobca zavinil zastavenie konania a s poukazom na absenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa zaviazal žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania na účet jeho právneho zástupcu. Priznané trovy vedľajšieho účastníkovi na strane žalovaného pozostávajú z trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby (prevzatie vecí a podanie vyjadrenia) á 58,69 Eur a 2 x prislúchajúci režijný paušál k úkonom á 7,63 Eur ako aj 20 % DPH. Žalovanému súd prvého stupňa nepriznal náhradu trov konania, pretože mu žiadne

trovy nevznikli a ani postupom podľa § 151 ods. 1 OSP žalovaný nenavrhol rozhodnúť o povinnosti žalobcu nahradiť mu trovy konania. Ohľadne priznania náhrady trov konania záverom poukázal aj na viaceré rozhodnutia Krajských súdov ako aj rozhodnutie ESLP a rozhodnutia Ústavného súdu SR.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal včas odvolanie žalobca a to v časti výroku, ktorým bol zaviazaný povinnosťou zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Nestotožnil sa s rozhodnutím súdu v napadnutej časti, nakoľko mal za to, že je zjavne neodôvodnené a má znaky arbitrárnosti. Uviedol, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Obdobný názor zastal aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012. Nevidel význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keď že samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Zdôraznil, že v danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Konštatoval, že účelom združenia je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. V zmysle uvedeného je zrejmé, že združenie disponuje rozsiahlymi znalosťami a vedomosťami v danej problematike, ktorou sa ako špecifickou zaoberá, a je inštitúciou spôsobilou účinne ochraňovať práva spotrebiteľa v súdnom konaní. Obdobný názor vyjadril aj Okresný súd Nitra v rozhodnutí sp. zn. 25C/58/2012. Zastal názor, že ak združenie rozhodne využiť zastupovanie v konaniach pomoc advokáta (splnomocniť ho na zastupovanie v tisíckach sporov, do ktorých hromadne vstupuje) musí trovy právneho zastúpenia znášať z vlastných prostriedkov. V opačnom prípade jeho konanie vytvára dojem účelovosti, čo ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012 a následne svoj právny názor doplnil a rozvinul v rozhodnutí sp. zn. 3Cob/259/2011. Zdôraznil, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, a na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať použitím ustanovenia § 150 OSP a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať. V tejto súvislosti poukázal aj na právny názor vyslovený Krajským súdom v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 16Co/100/2012, v ktorom poukázal aj na nález Ústavného súdu SR II. ÚS 78/03. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 13Co/36/2012 a rovnako aj v rozhodnutí sp. zn. 13Co/35/2012. S poukazom na početné rozhodnutia krajských súdov mal za to, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nie sú účelne vynaložené. Zároveň poukázal aj na to, že rozhodnutie o náhrade za úkon právnej služby prevzatie a príprava právneho zastúpenia je nepreskúmateľné, nakoľko z rozhodnutia nie je zrejmé akým spôsobom sa právny zástupca oboznámil so spisovým materiálom. Navyše, vyjadrenia právneho zástupcu v konaní sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach (len vpisovanie do kontextu) a opätovne zdôraznil, že takéto úkony mal prioritne vykonávať samotný vedľajší účastník. Na uvedené poukázal vo svojom rozhodnutí aj Okresný súd Bratislava II. Sp. zn. 13C/14/2012, Okresný súd Bratislava VI. sp. zn. 8C/303/2011. Podaniam vedľajšieho účastníka venoval pozornosť aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012. Poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/91/2012, v ktorom krajský súd konštatoval, že paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Obdobný právny názor vyjadril aj Okresný súd Bratislava I. v rozhodnutí sp. zn. 7C/77/2011. Zároveň si žalobca uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,12 Eur s DPH, ktoré pozostávajú z jednej polovice úkonu právnej služby vo výške 9,96 Eur s DPH a režižného paušálu k právnomu úkonu vo výške 9,16 Eur s DPH za podanie odvolania.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril len vedľajší účastník na strane žalovaného. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. Konštatoval, že vedľajší účastník do konania vstúpil oznámením, pričom vzniesol námietku premlčania obsahujúcu relevantnú právnu argumentáciu, ktorá mala preukázateľne za následok späťvzatie návrhu na začatie konania. Zdôraznil, že bez právneho posúdenia veci a bez vznesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné a pravdepodobné,

že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný obdobne ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčané nároky v prevažnej väčšine zo spotrebiteľských zmlúv, ktoré navyše obsahovali neprijateľné podmienky. Teda mal za to, že v predmetnom konaní neexistuje dôvod na nepriznanie vedľajšiemu účastníkovi práva na náhradu trov. Uviedol, že vedľajší účastník v konaní vystupoval na podporu žalovaného, proti ktorému podal žalobca predmetný návrh. Žalovaný bol vďaka vznesenej námietke premlčania zo strany vedľajšieho účastníka v celom rozsahu úspešný. Mal za to, že súd o trovách konania správne rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 OSP a to vzhľadom na skutočnosť, že vedľajší účastník stojaci v konaní na strane žalovaného mal vo veci plný úspech. Konštatoval, že dôvodom späťvzatia návrhu na začatie konania žalobcom bolo uplatnenie námietky premlčania vedľajším účastníkom. To znamená, že žalovaný bol v konaní úspešný vďaka úkonu vedľajšieho účastníka. Uviedol, že spotrebiteľské združenie OSA je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Táto ochrana spotrebiteľských práv sa realizuje prostredníctvom zastupovania spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní, či vstúpení do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Stanovisko žalobcu popierajúce význam právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka považoval za účelové a zjavne nesprávne. Zdôraznil, že výklad, ktorý by z uplatňovania práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa právne zastúpiť, nie je iba absurdný, ale najmä odporujúci zákonom SR a tiež predpisom EÚ, nakoľko pri jeho aplikovaní by nebolo možné prostredníctvom združenia riadne, účelne a efektívne chrániť a presadzovať práva a oprávnené záujmy spotrebiteľov, a teda ani plniť základnú úlohu spotrebiteľského združenia stanovenú legislatívou SR a EÚ. Mal za to, že je dôvodné, aby vedľajšiemu účastníkovi boli priznané trovy konania, keďže nie je vylúčené, aby si vedľajší účastník, ak zostane až do právoplatného skončenia veci, nemohol uplatniť jemu vzniknuté trovy. Zdôraznil, že nie je možné odoprieť vedľajšiemu účastníkovi právo dať sa zastúpiť advokátom. Na podporu svojich tvrdení poukázal na početné rozhodnutia krajských súdov ako aj na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 22.12.2010, vo veci C - 279/09 DEB Deutsche Energiehandels und Beratungsgesellschaft GmbH proti Spolkovej republike Nemecko. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 17/2009 a rozhodnutie sp. zn. 3 MCdo 5/2006 uviedol, že neexistuje dôvod na aplikáciu ustanovenia § 150 OSP. Aplikácia tohto ustanovenia by bola na mieste vtedy, ak by bol v konaní úspešný žalobca a žalovaný ako spotrebiteľ by vzhľadom na svoje majetkové, či sociálne pomery nebol zaviazaný súdom na náhradu trov konania. Konštatoval, že nahradenie trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi je nanajvýš spravodlivé, nakoľko mu jednak s bránením práv spotrebiteľov vznikli reálne náklady a jednak ako prevenciu pred konaním žalobcu, ktorý zneužíva nízke právne vedomie spotrebiteľov (vrátane žalovaného) tým, že skupuje premlčané pohľadávky a tie následne žaluje spoliehajúc sa, že žalovaní (spotrebiteľia) nevedia o možnosti vznesenia námietky premlčania a právne služby advokáta si nemôžu dovoliť. Záverom uviedol, že pokiaľ sa odvolací súd stotožní s návrhom žalobcu, vedľajší účastník navrhne, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) OSP konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskych spoločností o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke. Zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania vo výške 40,03 Eur s DPH za jeden úkon právnej služby /vyjadrenie/ vrátane režijného paušálu.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako aj konanie ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 220 OSP zmeniť.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa podaným návrhom domáhal od žalovaného zaplata sumy 699,67 Eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 360,12 Eur od 04.02.2011 do zaplata a náhrady trov konania. Dňa 08.06.2012 oznámil vedľajší účastník vstup do konania a zároveň vzniesol námietku premlčania. Žalobca vzal následne podaním zo dňa 16.07.2012 svoj návrh v celom rozsahu späť a žiadal konanie vo veci zastaviť. Následne súd prvého stupňa rozhodol napadnutým uznesením.

Podľa § 137 OSP trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá

je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Všeobecne pre náhradu trov konania v sporovom konaní platí zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zásada úspechu vo veci znamená, že účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania. Posúdenie účelnosti pritom bude závislé od konkrétnych okolností tej - ktorej veci. Podstatou zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by v riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil alebo sa mu prihodila náhoda, ktorá ich vyvolala.

Odvolací súd konštatuje, že účastníci konania majú právo byť konaní zastúpení advokátom, avšak majú právo len na náhradu trov konania proti neúspešnému účastníkovi konania potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd je teda oprávnený a zároveň povinný o uplatnenom nároku na náhradu trov konania individuálne rozhodovať z hľadiska ich účelnosti. Odvolací súd mal z obsahu spisu za preukázané, že vedľajší účastník na strane žalovaného dobrovoľne vstúpil do konania, pričom nekontaktoval žalovaného a nepoznal ani predmet konania. Vedľajší účastník ako aj i iných obdobných prípadoch vstúpil do predmetného konania, zároveň vzniesol námietku premlčania a uplatnil si aj nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na cieľ a úlohu vedľajšieho účastníka, ktorými sú ochrana spotrebiteľa je možné predpokladať, že tento disponuje znalosťami a vedomosťami v oblasti spotrebiteľského práva, a preto je spôsobilým samostatne ochraňovať spotrebiteľa. Nutnosť a opodstatnenosť svojho právneho zastúpenia vedľajší účastník vôbec nepreukázal a nezdôvodnil ho z hľadiska účelnosti a hospodárnosti. Odvolací súd mal za to, že takýto paušálny vstup vedľajšieho účastníka do bližšie nepoznaných konaní a udelenie všeobecnej plnej moci advokátovi na svoje zastupovanie v neznámom počte vecí nemôže byť prejavom naplnenia jeho cieľa a úloh ako občianskeho združenia pôsobiaceho na ochranu spotrebiteľov a taktiež to nemôže byť ani prejavom hospodárnosti jeho konania. Uvedené konanie vedľajšieho účastníka navodzuje stav, že spotrebiteľské združenie neslúži primárne záujmom spotrebiteľov, ale záujmom advokáta, ktorý si v paušálnych podaniach bez bližšej vedomosti o danom konaní do ktorého vstupuje automaticky vyčísľuje aj náhradu trov právneho zastúpenia. Odvolací súd v súvislosti s nepriznaním náhrady trov konania (právneho zastúpenia) vedľajšiemu účastníkovi uvádza, že v danom prípade nedošlo k porušeniu práva na právnu pomoc a rovnosti účastníkov garantovaného čl. 47 ods. 2,3 Ústavy SR, nakoľko predmetné trovy neboli účelne vynaložené, t. j. nepôsobili v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že vedľajším účastníkom uplatňované trovy konania sú neúčelne a nehospodárne, a preto odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil podľa § 220 OSP tak, že náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného nepriznal.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2, § 142 ods. 1 v spojení s § 150 ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi v tomto konaní nepriznal náhradu trov odvolacieho konania s poukazom na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Navyše odvolací súd dodáva, že bol to práve žalobca, ktorý zavinil, že konanie vo veci sa muselo zastaviť, tým že zobral svoj návrh späť v dôsledku úspešne vznesenej námietky premlčania, a preto by priznanie náhrady trov odvolacieho konania navrhovateľovi aj z tohto dôvodu odporovalo dobrým mravom.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.